

Vážení zemědělci a příznivci zemědělství,

od minulého čísla Novinek se u nás událo mnohé. Od dubna jsme přesnými stroji HORSCH Maestro seli kukuřici a slunečnici jak u nás ve Stagře tak ve službách. Maestrem 16 SX jsme za dobu 22 dnů, v období od 11. dubna do 5. května u nás a ve službách v Jihočeském kraji a kraji Vysočina zaseli celkem 1 226 ha při průměrném denním výkonu 56 ha. Největší výkony přesahovaly 100 ha za necelých 8 hodin setí. Během těchto 22 dnů bylo oseto 131 dílů půdních bloků, přičemž nejmenší z nich činil 0,33 ha a největší 30 ha, při středních hodnotách průměru 9,36 ha a mediánu 5,96 ha. Průměrně jsme seli přibližně 13 ha za hodinu. Seli jsme také strojem Maestro 8 CX a poté půdoochrannou technologií secí kombinací Focus 6.35 TD a Maestro 8 RV, traktor jsme měli zapůjčený DF 9340 od společnosti Garnea. O této technologii následuje článek na další stránce.

V dubnu se kolegové zúčastnili odborného školení na postřikovače HORSCH Leeb přímo v německém Sitzenhofu. Brambory jsme letos sázeli na ploše cca 26 ha. Se senážemi ozimé směsky jílku s žitem Lesan jsme započali v polovině května, do konce června jsme sklídili dvě seče v objemech 9 a 15 tun. V červenci nás čeká ještě seč třetí. Jarní směsku hrachu s ovsem jsme sklídili na přelomu června a července v objemu cca 20 tun, louky jsme sklízeli jak na senáži tak na seno.

Během uplynulých tří měsíců jsme rovněž uspořádali tradiční jarní polní den ve Studené 29. května, 10. června jsme v Obludišti v Dolní Pěně spolupořádali odborný makový polní den a ve dnech 18. – 20. června jsme se s našimi zákazníky zúčastnili praktických polních dnů HORSCH v anglické společnosti P.X. Farms, která hospodářství nedaleko Cambridge. Kolegové rovněž vystavovali na polním dnu RWA Czechia, který se konal ve Staňkově 20. června.

Pokusy se setím kukuřice při ukládání různých množství hnojiva

Co se půdoochranné technologie Focus + Maestro týče, nejprve jsme ve dnech 14. a 15. dubna založili pokusy u nás mezi obcemi Studená a Horní Němčice. Pokusy jsme založili společně se společností Bayer, kdy jsme použili osivo DKC 3419 a porosty ošetřujeme POR od Bayera. Předplodinou před kukuřicí zde byla pšenice ozimá. Dále byla 5. září strojem Focus zaseta meziplodina svazenka při výsevu 5kg/ha a dále aplikován digestát v množství 60 m3/ha. Kukuřice byla zaseta při výsevu 90 000 semen na ha do hloubky 5 cm.

Bylo založeno 9 variant při různé kombinaci hnojení radlicemi Focusu či k patě strojem Maestro. Všechny varianty kromě varianty č. 3 byly založeny bez předchozí přípravy, pouze u varianty č. 3 byla půda před setím zpracována kombinovaným kypřičem HORSCH Terrano 4 MT do hloubky 20 cm. Varianty s množstvím hnojiva zobrazuje následující tabulka:

Bayer DKC 3419, 90 000 semen/ha, hloubka 5 cm			
Horní Němčice ↓	1	Kypření Hnojení močovinou	žádné, zde no-till 100 kg/ha k patě strojem Maestro 100 kg/ha Focusem na povrch
	2	Kypření Hnojení močovinou	při setí 17 radlicemi Focusem do 20 cm 100 kg/ha k patě strojem Maestro 100 kg/ha Focusem dolů do 8 radlic
	3	Kypření Hnojení močovinou	před setím Terrano 4 MT do hloubky 20 cm při setí Focusem 17 radlicemi do hloubky 20 cm 100 kg/ha k patě strojem Maestro 200 kg/ha Focusem dolů do 8 radlic
	4	Kypření Hnojení močovinou	při setí Focusem 17 radlicemi do hloubky 20 cm 100 kg/ha k patě strojem Maestro 300 kg/ha Focusem dolů do 8 radlic
	5	Kypření Hnojení močovinou	při setí Focusem 8 radlicemi do hloubky 20 cm 100 kg/ha k patě strojem Maestro 0 kg/ha Focusem
	6	Kypření Hnojení močovinou	při setí Focusem 8 radlicemi do hloubky 20 cm 0 kg/ha k patě strojem Maestro 100 kg/ha Focusem dolů do 8 radlic
	7	Kypření Hnojení močovinou	při setí Focusem 8 radlicemi do hloubky 20 cm 100 kg/ha k patě strojem Maestro 100 kg/ha Focusem dolů do 8 radlic
	8	Kypření Hnojení močovinou	při setí Focusem 8 radlicemi do hloubky 20 cm 100 kg/ha k patě strojem Maestro 200 kg/ha Focusem dolů do 8 radlic
↑ Studená	9	Kypření Hnojení močovinou	při setí Focusem 8 radlicemi do hloubky 20 cm 100 kg/ha k patě strojem Maestro 300 kg/ha Focusem dolů do 8 radlic

Porosty jsme si nejprve prohlédli o jarním polním dnu 29. května a potom o malém polním dnu 3. července, kde jsme se vyloženě zaměřili na naše pokusy. Porosty budeme nadále monitorovat a zhodnotíme je v průběhu léta a o výsledcích pojednáme v příštích Novinkách. Soupravou HORSCH Focus 6.35 TD + Maestro 8 RV jsme seli i ve službách, kdy jsme zaseli cca 900 ha.

Jarní polní den 29. května 2025

Poslední květnový čtvrtek byl ve znamení jarního polního dne naší společnosti. Po tradičním guláši z divočáka jsme v dílně představili naše pokusy se setím kukuřice, řepky, pověděli něco o hospodaření ve Stagře a Radek Divila z Horsche představil koncepci nového Focusu 6.50 ST a pneumatické rozmetadlo Leeb Xeric 14 FS. Následovalo sdílení zkušenosti uživatelů stroje HORSCH Focus, pana Petra Dubna ze společnosti Farma Duben, pana Ing. Josefa Kamaryta a Ing. Lukáše Košťála ze ZD Popelín.

Ve Stagře sejeme nedotační meziplovinu svazenku začátkem srpna Focusem po sklizni obilnin, na 6 metrů Focusu potřebujeme alespoň 400 K, abychom se dostali do hloubky 25 cm, do které prokypříme, zasejeme 5 kg svazenky a přihnojíme 100 kg močoviny. Poté na podzim následuje aplikace digestátu. Porost je tímto způsobem protierozně zajištěný s dobrou půdní strukturou a do vymrzlého porostu velice dobře zasejeme napřímo kukuřici, přičemž při setí nakypříme, přihnojíme a zasejeme kombinací Focus + Maestro. Jedná se o první možnost, jak v našich podmínkách můžeme zaset kukuřici, aniž bychom orali.

Druhou možností v našich podmínkách je rozmetat na podzim hnůj a zapravit jej Terranem 4 MT, které nám zároveň půdu prokypří do hloubky 20 cm. Přes zimu se vytvoří stabilní půdní struktura. Poté na jaře zasejeme kukuřici technologií strip-till pomocí kombinace Focus + Maestro.

Ve Stagře jsme poprvé strip-tillovou technologii pomocí Focusu + Maestra vyzkoušeli v roce 2024. Prvním průkopníkem této technologie v naší oblasti byl pan Petr Duben. Jak sám pan Duben podotkl, v podmínkách, kde hospodaří, se jedná o jedinou technologii, která zde bude fungovat. Technologie setí kukuřice přitom spočívá v tom, že do senážně sklizeného triticales s peluškou se vjede Focusem s radličkami ULD, přitom jsou na Focusu přidělané boční disky, jelikož když se jelo větší rychlostí než 6 km/hod., radlička rozhrnovala půdu do stran a pole bylo velmi nerovné. Zatímco díky bočním diskům se hlína hezky drží za radličkou. Půda tak zůstane, kde je potřeba a poté následuje pěchovací kolo, které půdu přimáčkne a řádek je připravený tak, aby se dalo zaset. Všude je vytvořena kompaktní půda pro setí lištou Maestro. Veškeré hadice jsou svedeny do zadních radliček, kam jde všechno hnojivo, konkrétně 200 kg močoviny do radliček do hloubky 20 cm a další část hnojiva je aplikována do Maestra pod patu, konkrétně 100 kg nebo 120 kg NPK. V podmínkách těžších půd, kde pan Duben hospodaří, je důležité používat zubatá kolečka. Při použití gumových koleček zůstala drážka otevřená. Řádek je pak díky těmto kolečkům krásně vyčištěný. Pomocí technologie strip-till se na Farmě Duben seje veškerá kukuřice a řepka. Další způsob setí kukuřice pak spočívá v tom, že drážky se Focusem připraví již na podzim, kdy se pouze radličkami jede do strniště předplodiny a naaplikuje se buď hnojivo PK nebo žádné hnojivo. Na jaře se poté díky navigaci do těchto drážek zaseje kukuřice kombinací Focus + Maestro. Tímto způsobem sejí na Farmě Duben i řepku. Po sklizené předplodině, což je většinou silážní žito, se aplikuje digestát, který se zatlačí do drnu a druhý den již vyjede Focus – přejede se opět pouze radlicemi, a poté začátkem srpna jede Focus znovu a již aplikuje hnojivo a seje řepku. Půdní podmínky jsou po tomto způsobu setí řepky kompaktnější, vyčistí se od posklizňových zbytků a řepka lépe vzchází.

V srpnu k nám do Stagry přijde nový Focus 6.50 ST, kterým v agregaci s přesným strojem Maestro 12 RV vyjedeme set řepku na přesnou vzdálenost. Tento Focus bude novinkou, bude vybaven coultery pro nadrobení půdy a bude kompatibilní i s dalšími lištami, např. no-tillovou lištou Avatar SL a do budoucna se plánuje kompatibilita i s dalšími stroji.

Co se pneumatického rozmetadla HORSCH Leeb Xeric týče, při vývoji modelu byl kladen důraz na zvýšení efektivity pneumatických rozmetadel. Díky zásobníku 14 000 l se výrazně snižuje doba plnění. Při rychlosti 20 km/hod dokáže rozmetadlo aplikovat až 400 kg hnojiva ha hektar. Leeb Xeric zajistí precizní rozmetání hnojiv i ve větrných podmínkách a rozmetání nejrozličnějších typů a druhů hnojiv. Vedení ramen BoomControl bylo převzato z postřikovačů, přičemž ramena pracují 1,5 metrů od cílové plochy a výpady jsou od sebe vzdálené 1,5 metrů, dva výpady pak znamenají jednu sekci.

Po přednáškách v dílně jsme se přesunuli na louku, kde jsme v akci předvedli secí stroj vhodný k přímému setí Avatar 6.16 SD při přisevu trávy na louce, samochodný postřikovač HORSCH Leeb PT 8.300 v 36metrovém záběru s navigací John Deere a pneumatické rozmetadlo HORSCH Leeb Xeric 14 FS. Vystaveno bylo mnoho dalších strojů, včetně secí kombinace Focus 6.35 TD + Maestro 8 RV, Maestro 16 SX a mnoho strojů pro zpracování půdy z řad Joker, Terrano, Fortis či Cura.

Po prohlídce strojů jsme se přesunuli na pole přes silnici, kde jsme si prohlédli dříve zmíněné pokusy se setím kukuřice, zastavili jsme také na porostech s žitem a pšenicí a poslední porost, který měli zájemci příležitost si prohlédnout, byla řepka, kterou jsme loni seli různými secími stroji HORSCH a o výnosech z jednotlivých variant napíšeme v příštím čísle. Po prohlídce porostů jsme se všichni přesunuli zpátky do dílny, kde bylo připraveno občerstvení z grilu a slosována tombola.

Variantní způsoby zakládání a ochrany porostů máku

10. června se v Obludišti v Dolní Pěně konal druhý ročník Dne pro mák – Variantní způsoby zakládání a ochrany porostů máku. S aktuální statistikou ohledně produkce máku nás seznámil Ing. Jaromír Gec. Před rokem na jaře mák na skladech chyběl a cena tak byla poměrně vysoká, 82,8 Kč/kg. Proto se máku zasel více, v roce 2024 činily dle ČSÚ plochy s mákem 36 611 ha, což byl nárůst o 40 % oproti roku 2023, kdy se mák zasel na ploše 26 250 Kč. Cena se pak na podzim o něco snížila. Na export šlo 16,5 tisíce tun máku. Do Rakouska šlo např. 2 350 t máku, nicméně mák se nám potom vrací zpátky zpracovaný ve směsi. V letošním roce byla zaseta přibližně stejně velká plocha jako v loňském roce. Mgr. Stanislava Koprlová, Ph.D. a Ing. Vlastimil Mikšík, Ph.D. poté informovali o změnách v používání přípravků na ochranu rostlin do máku. Stále platí registrace insekticidního mořidla Buteo start, dále se zvýšilo množství účinné látky acetamidrid z 0,01 mg/kg na 0,03 mg/kg. Ohlašovací povinnost platí při pěstování máku na ploše větší než 100 m², jsou nyní tři hlášení v roce s tím, že osetá plocha máku ozimého i jarního se musí nahlásit do 31. května. Od 1. července letošního roku probíhá ohlašování elektronicky.

My jsme poté představili naši společnost a po přednáškách popsali vystavené stroje HORSCH Pronto 6 DC s RowControl, kombinaci HORSCH Focus 6.35 TD s lištou Maestro 8 RV, samochodný postřikovač Leeb PT a Nouzovi vystavili Leeb 6 LT. Následně měl Ing. Daniel Klováč, Ph.D. připravenou prezentaci o listových hnojivech. Řada hnojiv Fumag má jak výživovou funkci (obsah bóru, draslíku, dusíku, hořčíku a vápníku) a zároveň díky zásaditému pH zpomaluje rozvoj chorob.

Poté již Ing. Petr Nouza jr. představil letošní pokusy se setím máku. K experimentům s různými technologiemi setí máku vedly následující faktory: eroze, úspora jarní vláhy, úspora nákladů, úspora času. Letos byly máky zasety třemi technologiemi vždy při množstvích výsevu 0,6 kg/ha, 1 kg/ha a 1,4 kg/ha. První varianta byla setí Prontem 6 DC do půdy připravené diskovým kypřičem. Druhá varianta byla rovněž zaseta Prontem 6 DC, ovšem bez přípravy za pomoci přípravných disků na seči. Třetí varianta byla založená technologií no-till pomocí secího stroje HORSCH Avatar 6.16 SD (tuto variantu jsme vysévali my 17. března). Meziplojinou byla opět směs 60 kg pelušky a 5 kg svazenky. Avšak průběh ročníku byl odlišný v roce 2023 a v roce 2024. V roce 2023 převládla ve směsi peluška a prosadil se rovněž výdrol ječmene. Naopak v roce 2024 přišlo na podzim po zasetí meziploidy 200 mm srážek a prosadila se svazenka, peluška tak byla pouze doplňkem. Podrobný rozbor výsledků pokusů za rok 2024 je rozepsán v Novinkách č. 21.

Stejně jako s odlišným prosazením se komponent meziploidy i podmínky pro jednotlivé technologie setí máku byly v letošním roce odlišné oproti těm v roce 2024. Letos bylo navíc aplikováno 25 kg koňského hnoje na hektar před setím. Na jaře byly podmínky velmi nepříznivé, každé ráno mrzlo, nepršelo, ale bylo mokro, u varianty s předsetovou přípravou se zkyřilo talířovým kypřičem do hloubky 12 – 15 cm a 10. 3. se sela odrůda Herlekýn. V pokusu se setím napřímo Avatarem jsou letos problémy s kakostí, protože herbicid kvůli chladnému jaru nezafungoval. V této variantě bylo 10 – 12 jedinců na m² a kvůli chladu veškerý mák nevyklíčil, proto byly využity veškeré možné aplikace insekticidů.

Při otázce, kolik vysévat máku, aby byl porost optimálně založený, pan Nouza odpověděl, že každý ročník je jiný a technologie, které dobře dopadnou v jednom roce, nemusí dobře dopadnout v roce následujícím. Např. v roce 2018 činil výsev 1,2 kg/ha, čímž bylo dosaženo 8-12 jedinců/m². Nicméně mák navětvil a výnos dosahoval k 1,5 t/ha. Naopak v loňském roce při výsevu 1 kg/ha byl porost ze začátku hustý a dobře se zapojil, nicméně kvůli kroupám činil výnos pouze 0,75 kg/ha. Z dvouletého pozorování však lze konstatovat, že porost vysetý Avatarem disponuje bohatým mikrobiálním životem. Vhodná by byla kultivace při výšce máku cca 10 cm, kdy by se např. proplel každý druhý řádek a vyřešilo by to mnoho problémů. Celkové zhodnocení letošních porostů můžete očekávat v některých z příštích Novinek.

Praktické polní dny v Anglii

Ve dnech 18. – 20. června jsme se se zákazníky zúčastnili praktických polních dnů v anglické společnosti P.X. Farms, která se nachází nedaleko univerzitního města Cambridge.

Majitel farmy James Peck se na statek vrátil v roce 1990 poté, co pracoval v zemědělství v Austrálii či v Maďarsku. Statek nakoupil jeho pradědeček, který byl lékařem a jeho otec byl první na farmě hospodařící. Ještě v roce 1999 měla farma 300 ha, nyní je to 5 000 ha a chtějí by postupně dosáhnout až na velikost 10 000 ha. Problémem je zde logistika, protože přejezdy činí až 100 km. V rostlinné výrobě pracuje 49 pracovníků. Skladovací kapacita je dostatečná, jsou schopni uskladnit až 100 tisíc tun.

V P.X. Farms se snaží dát zemědělství pozitivní obraz. S kampaní začali v loňském roce a nyní již mají cca 23 000 odběratelů a přes 100 videí na youtube, která postují vždy ve středu a v neděli. Ve středu 25. června uspořádali polní den, kterého se zúčastnilo na 2 000 účastníků, kteří za účast zaplatili vstupné. Na akci byli pozváni významní řečníci včetně Michaela Horsche.

Oblast hospodaření společnosti P.X. Farms se nachází západně od města Cambridge, přičemž se řadí k oblasti východního pobřeží. Zde jdou vhodné podmínky především pro rostlinnou výrobu. Čím více bychom pokračovali na západ, začala by převládat výroba živočišná s chovem skotu a ovcí. V oblasti kolem Cambridge se v nadmořské výšce kolem 200 – 230 m n. m. pěstuje především pšenice, čím více na sever, tím více přibývá ječmen na výrobu whiskey, přičemž nároky na něj jsou obdobné jako na sladovnický ječmen. Cena za hektar zemědělské půdy se zde pohybuje kolem 40 000 liber, pachtovné pak činí cca 400 liber/ha a dotace v zemědělství po vystoupení z EU 40 liber na hektar. Úhrn srážek zde činí cca 560 - 600 mm ročně s tím, že každý den naprší dva mm. Letošní rok měl však jiný průběh, byl hodně vlhký podzim, kdy se téměř nedalo zasít, a naopak letos v březnu a dubnu nenapršelo téměř nic, až pak něco málo ke konci května. V době, kdy jsme se polních dnů účastnili, panovaly nezvykle vysoké teploty kolem 30 °C.

V P.X. Farms střídají dlouhé osevní sledy, sejí jak jařiny, tak ozimy a orají jednou za deset let. Rovněž je zde využíván řízený přejezd strojů CTF (Controlled Traffic Farming). Co se plevelů týče, velký problém zde činí psárka. Nyní zde testují „Sponge Weed Wiper“, což je houba, která se napustí glyfosátem s vodou a připevní se k postřikovači HORSCH Leeb a aplikace pak probíhá natíráním plevelů. Tento způsob je zde v testovací fázi a uvidí se, jak efektivně bude účinkovat.

Jako hnojivo používají velmi často kaly a pevná hnojiva dováží lodí z Francie. Osiva si produkují vlastní. Pěstují potravinářskou pšenici, ozimý ječmen, který jde do Španělska, hořčice se dodává do lokální firmy pro výrobu hořčic, fazole a hrách prodávají do Egypta, oves se pěstuje na výrobu ovesného mléka. Kvůli zákazu moření už vůbec nepěstují řepku, která ještě před 10 lety byla v Anglii třetí nejpestovanější plodinou. Kvůli zákazu je nyní až na 20. místě. Slunečnice a kukuřice se zde pěstovat nemůže, protože je v říjnu velmi vlhko. Půdy jsou poměrně těžké, až 30 % tvoří jíl.

Co se potravinářské pšenice týče, pěstují zde dvě odrůdy. Z důvodu klimatických podmínek, které zde panují, je potřeba aplikovat 4-5 fungicidů. Nejvýznamnější chorobou je zde rez, naopak v oblasti Skotska je to braničnatka. Pšenice sejí cca 400 zrn na m², při výsevu 200 kg/ha. Dusík aplikují cca 240 kg/ha, a to již od ledna. Dusík je aplikován i v tekuté formě. Předplodinou pšenice, která je na fotografii, byl hrách. Strniště bylo zpracováno Terranem do 15 cm, poté jel diskový kypřič Joker – půda je zde velmi hrudkovitá, proto se musí co nejdříve rozmělnit. Počasí zde v normálních podmínkách pole krásně urovná, 10 dní před výsevem se aplikuje glyfosát a poté se pšenice zasela Avatarem na rozteč 25 cm. Obvykle zde činí výnosy pšenice 14 tun/ha, letos ovšem očekávají výnosy nižší, právě kvůli nestandardnímu počasí a suchému roku. Prohlédli jsme porosty pšenice seté Avatarem, radličkovou sečkou Sprinter 12 SW, secím strojem bez přihnojení Sertem 12 SC a Finerem SL s výsevní nástavbou. Zajímavostí polí v Anglii je fakt, že jsou všechny oplocené se vstupem přes uzamykatelné brány.

Po prohlídce porostů pšenice jsme se vrátili do sídla společnosti P.X. Farms, kde měl připravenou prezentaci Constantin Horsch. V HORSCH se dlouhodobě zabývají problematikou rovnoměrného vzcházení. Po sklizni je potřeba jet při přípravě velmi mělce, aby nám vzklíčil výdrol a plevle. Proto vznikl kombinovaný stroj s disky bez pčechu a zadním striegelem, Cultro CC. Cultro slámu krásně smíchá se zeminou, směs je pak těžší a lépe se rozprostírá, druhý přejezd pak následuje radličkovým kypřičem Cruiserem cca do 10 cm.

Po prezentaci jsme se vydali na demo strojů. Bylo předvedeno velké množství strojů pro přípravu a secích strojů. Zde v P.X. Farms vědí, že na výsev pšenice budou mít 3-4 dny, a proto potřebují velký výkon a pracují zde se secími stroji o záběru 12 m. Novinkou v sortimentu předvedených strojů byl Fortis LT (light), který časem nahradí Terrana GX. Po krátké pauze ještě byly předvedeny postřikovače včetně názorné ukázky precizního čištění CCS pomocí vody obarvené práškem z červené řepy. Předvedeno bylo rovněž rozmetadlo hnojiv Leeb Xeric 14 FS. Po ukázce strojů jsme měli možnost nahlédnout do prostorných hal a mimo jiné si také prohlédnout stroj na recyklaci plastových kanystrů.

Závěrem bych Vás ráda pozvala na 51. ročník agrosalonu Země živitelka, která se bude konat v termínu 21. - 26. srpna. My zde opět budeme vystavovat na tradiční volné ploše č. 216.

V termínu 10. - 11. září se poté budeme těšit na setkání v Kámeně na Dni Zemědělece.

Také bych Vás ráda pozvala na jednu nezemědělskou akci a to Chodovo-plánský festival, který se bude konat 2. srpna u nás v Chodové Plané (Pohraniční stráž 533). Prosím zájemce, ať se na nás obrátí.

Modernizovali jsme linku na výrobu krmných směsí v Jilmu a krmné směsi nyní nabízíme k prodeji. Více informací u kolegy Marka Augustina +420 724 879 657.

Přejeme Vám dobré žně a loučíme se fotografií rozestavěného rybníku u obce Horní Bolíkov.

